

DBW-1901100102020400 Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination

July - 2022

Sanskrit : CCT - 04

(Vedanga - वेदांग)

(१) निरुक्तम् – अध्याय – १

(२) नियत छन्दांसि

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૧૪

1 Explain any **two** of the following with reference to the context : 14

- (1) भावप्रधानमाख्यातम्।
- (2) इन्द्रियनित्यं वचनमौदुम्बरायणः।
- (3) षड्भावविकारा भवन्तीति वार्धायणिः।
- (4) उच्चावचाः पदार्था भवन्तीति गार्ग्यः।

૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શબ્દોનાં યાસ્કાનુસાર નિર્વચન આપો : ૭

2 (a) Give etymology with reference to યાસ્ક any **two** of the following : 7

- (1) निघण्टवः
- (2) आचार्यः
- (3) अध्वर्युः
- (4) गायत्री

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છન્દોનાં લક્ષણ આપી તેનું બંધારણ સોદાહરણ સમજાવો. ૭

(b) Define any **two** of the following metres and explain their structure with illustrations : 7

- (1) तनुमध्या
- (2) इन्द्रवज्रा
- (3) भ्रमरविलसितम्
- (4) तोटकम्

૩ 'નામાન્યાખ્યાતજાનિ'ના સમર્થન માટે રજૂ કરવામાં આવેલી શાકટાયનની દલીલો જણાવો. ૧૪

૩ State the arguments of શાકટાયન put forward in support of 'નામાન્યાખ્યાતજાનિ'. 14

અથવા / OR

૩ મન્ત્રોના અનર્થકત્વ અંગે કૌત્સના મતની યાસ્કાચાર્ય અનુસાર સમીક્ષા કરો. ૧૪

૩ Examine critically the view of કૌત્સ on meaninglessness of mantras according to યાસ્કાચાર્ય. 14

૪ છન્દશાસ્ત્રના ઉદ્ભવ અને વિકાસની રૂપરેખા આપો. ૧૪

4 Describe an outline of the origin and development of Sanskrit prosody. 14

અથવા / OR

૪ સમવૃત્ત, અર્ધસમવૃત્ત અને વિષમવૃત્ત છન્દોની સવિસ્તર સમજૂતી આપો. ૧૪

4 Explain in detail three types of Sanskrit metres as સમવૃત્ત, અર્ધસમવૃત્ત, વિષમવૃત્ત. 14

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

5 Write short notes on any two of the following : 14

(1) ચત્વારિ પદજાતાનિ।

(2) નિરુક્તે નિપાતવિચારઃ।

(૩) યતિ અને છંદમાં તેનું મહત્ત્વ.

(3) યતિ and its importance in metres.

(4) છન્દઃશાસ્ત્રે અષ્ટ વર્ણગણાઃ।